

Σκέψεις για την παγκοσμιοποίηση

Ανεξάρτητα αν συμφωνούμε ή διαφωνούμε, είναι πλέον δεδομένο ότι ζούμε στις απαρχές του αιώνα της παγκοσμιοποίησης, και σύμφωνα με τη νέα κατάσταση που έχει αρχίσει να διαμορφώνεται, πρέπει να βάλουμε στόχους και ανάλογα να δράσουμε.

Η τεχνολογία και η γνώση καλπάζουν με ιλιγγιώδεις ρυθμούς, ρυθμούς που μας φοβίζουν, αλλά και μας τρέφουν μια κρυφή ελπίδα για ένα καλύτερο αύριο. Έχουμε επιβιβαστεί σε ένα υπερσύγχρονο όχημα με ανεξέλεγκτες δυνατότητες και τρέχουμε, τρέχουμε, και ηδονιζόμαστε από τα επιτεύγματα της τεχνολογίας μας. Όμως δεν ξέρουμε αν θα μπορέσουμε να το τιθασέσουμε όταν χρειαστεί, και ποια από τα κεκτημένα αγαθά θα αναγκασθούμε να θυσιάσουμε.

Η δεινή οικονομική και πολιτική κρίση που μαστίζει τη χώρα μας, μας αναγκάζει να αναθεωρήσουμε τις προτεραιότητές μας ως άτομα. Σαν σύνολο όμως πρέπει να συνεχίσουμε την πορεία μας για την κατάκτηση των στόχων που έχουμε θέσει. Πρώτα πρέπει σαν Έλληνες να απεγκλωβιστούμε από τον υπέρμετρο εθνικισμό. Είναι βέβαια δεδομένο ότι οι πρόγονοί μας, μας άφησαν έναν πολιτισμό, που δημιούργησε φιλοσοφικά ρεύματα, επιστήμες, και τέχνες απaráμιλλης πολιτισμικής αξίας, δίνοντας έτσι τα φώτα του πολιτισμού σε όλον τον κόσμο. Αυτή όμως η κληρονομιά να μείνει ως παρακαταθήκη και να αξιοποιείται μόνο εκεί που πρέπει .

Στην παγκοσμιοποιημένη κοινωνία που πλέον καλούμεθα να ζήσουμε, πρέπει να αποδείξουμε ότι είμαστε άξιοι απόγονοι αυτών, και να δημιουργήσουμε την δική μας οντότητα. Να προχωρήσουμε με σταθερά βήματα μόνοι μας όχι υποβασταζόμενοι από τον Σωκράτη και τον Αλέξανδρο· αυτούς θα τους κλείσουμε βαθιά μέσα στη ψυχή μας ως φωτεινούς οδηγούς.

Μπροστά μας απλώνεται μια απέραντη θάλασσα, η θάλασσα της παγκοσμιότητας, και ιδού η πρόκληση: Πρέπει να κολυμπήσουμε και να επιτύχουμε να δαμάσουμε τις νοοτροπίες μας τις αδυναμίες μας, και όπως οι εφοπλιστές και οι ναυτικοί μας κυριάρχησαν στις θαλάσσιες μεταφορές, καλούμεθα στη πρόκληση αυτή, αν όχι να

κυριαρχήσουμε, τουλάχιστον να κάνουμε αισθητή την παρουσία μας. Οι προοπτικές απεριόριστες, αλλά και οι δυσκολίες εξίσου πολλές.

Καλούμεθα εν συνεχεία να προβούμε σε πρωτόγνωρες αλλαγές. Ενίσχυση των δεσμών φιλίας και αμοιβαίας κατανόησης με τους άλλους λαούς, συμβάλλοντας σε διεθνές επίπεδο στη δημιουργία της Οικουμενικής Συνείδησης. Τα βήματά μας για να είναι σταθερά, επιβάλλεται όλοι οι λαοί μαζί να παρακάμψουμε τους σκοπέλους του θρησκευτικού δογματισμού, και θρησκευτικού φανατισμού, οποιασδήποτε θρησκείας. Αν αυτές θέλουν να υπάρχουν και να προσφέρουν στο κοινωνικό σύνολο να ασχοληθούν με την επούλωση των πληγών που αφήνει ο πόλεμος, η φτώχεια, οι σεισμοί, οι πλημμύρες, οι αρρώστιες. Δεν είναι δυνατόν τον 21ον αιώνα να παρακάμπτεται η σύγχρονος νομοθεσία με αναχρονιστικές θρησκευτικές αντιλήψεις και πρακτικές προ 1.500 και 2.000 ετών. Το αλάθητο της Βίβλου και του Πάπα, ο συντηρητισμός του Ρωμαιοκαθολικισμού, ο ορθόδοξος δογματισμός, ο ισλαμικός φονταμενταλισμός, και ο νόμος της Σαρία, αποτελούν εμπόδιο στη διαμόρφωση των σύγχρονων ιδεών της Οικουμενικής Συνείδησης.

Τα βλέμματά μας πρέπει να στραφούν προς τον ΟΗΕ. Αξιώνοντας ένα πιο διευρυμένο Συμβούλιο Ασφαλείας, ικανό να επιβάλει τις αποφάσεις του, για την εδραίωση της ειρήνης. Είναι αυτονόητο βέβαια ότι τα κράτη μέλη πρέπει να σέβονται τις αποφάσεις του Συμβουλίου και να μην χρειάζεται η χρήση βίας.

Προσβλέπουμε σε ένα Διεθνές Δικαστήριο, με μεγάλο εύρος αρμοδιοτήτων, δηλαδή σε θέματα πολιτικά, συνοριακά, οικονομικά, περιβαλλοντικά, κοινωνικά, καταπάτησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και όπου αλλού κριθεί απαραίτητο. Να υπερισχύει των επί μέρους κρατικών νομοθεσιών και να καλύπτει νομοθετικά τους κενά. Όμως, δεν αρκούν μόνο οι θεσμοί, οι οποίοι από μόνοι τους τίποτα δεν θα καταφέρουν, αν τα πλούσια κράτη δεν μεριμνήσουν για την εξάλειψη της φτώχειας των ασθενειών, και του αναλφαβητισμού που μαστίζουν τον Τρίτο Κόσμο.

Η ελλειμματική παιδεία, στις χώρες του Τρίτου Κόσμου, είναι η κύρια αιτία των προκαταλήψεων, των δεισιδαιμονιών, της μιζέριας, του οικονομικού μαρασμού, και της άγνοιας του τρόπου σκέψης των προηγμένων κοινωνιών. Οι λέξεις Διαφωτισμός, ελεύθερη σκέψη και έκφραση, θα αντηχήσουν περίεργα στα αυτιά τους. Η παιδεία, η ελεύθερη διακίνηση ιδεών και αγαθών, βεβαίως θα αμβλύνει το οικονομικό και πολιτισμικό χάσμα μεταξύ Βορρά και Νότου.

Η ανάδειξη του λόγου, ο Ουμανισμός, η Δημοκρατία, οι τηλεπικοινωνίες, το Διαδίκτυο οι συγκοινωνίες, η νανοτεχνολογία η επιστημονική έρευνα, η Ιατρική, η Βιοτεχνολογία, μας υπόσχονται πολλά, έτσι μπορούμε να προσδοκούμε στη συνεχή βελτίωση του επιπέδου της ζωής μας. Με την προϋπόθεση, να σταματήσει η αποδόμηση του κοινωνικού κράτους και της κοινωνικής δικαιοσύνης, που έκτισαν οι λαοί των προηγμένων κρατών με τους αγώνες τους. Επίσης να δομηθεί κοινωνικό κράτος και στις χώρες του Τρίτου Κόσμου και να γευθούν οι λαοί τους τα αγαθά του.

Η Οικουμενική Συνείδηση θα φέρει περισσότερη δημοκρατία, και πολιτιστική ελευθερία σε όλους τους λαούς. Αλλά για την εδραίωσή της στη μάχη των ιδεών που θα ακολουθήσει με τους κάθε λογής στενόμυαλους εξουσιαστές, πρέπει να ανατρέξουμε στις αδιαμφισβήτητες ιδέες και τις ηθικές αξίες όπως τις δίδαξαν και τις φιλοσόφησαν ο Σωκράτης, ο Πλάτων, ο Αριστοτέλης, ο Πρωταγόρας, ο Επίκουρος και τόσοι άλλοι αρχαίοι Έλληνες φιλόσοφοι, αλλά και οι Ευρωπαίοι διαφωτιστές. Οι μόνες αξίες που έμειναν άφθαρτες και πάντα επίκαιρες μέχρι σήμερα. Και είναι οι μόνες που μπορούν να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τα σύγχρονα προβλήματα, ήτοι τα ναρκωτικά, τον χουλιγκανισμό, και την έξαρση βίας εντός και εκτός των αγωνιστικών χώρων, την τρομοκρατία, καθ' ότι η καθεστηκυία τάξη, πολιτική και θρησκευτική φαίνεται ότι έχει αποτύχει.

Παρά τα σοβαρά προβλήματα που θα αντιμετωπίσουμε παγκοσμίως - υπερθέρμανση του πλανήτη μας, μόλυνση του περιβάλλοντος, οικονομική κρίση, ενεργειακό πρόβλημα, υπερπληθυσμός, εξάντληση φυσικών πόρων, αθέμιτος ανταγωνισμός μεταξύ των κρατών-, μπορούμε να αισιοδοξούμε. Ο άνθρωπος και με πολύ πιο δύσκολες συνθήκες κατάφερε να επιζήσει, και σήμερα να μεγαλουργήσει. Όλα εξαρτώνται από το αν θα καταφέρουμε να δημιουργήσουμε ένα νέο Διαφωτισμό, και να προτείνουμε στον λαό μας, αλλά και στα άλλα έθνη ένα νέο πακέτο λόγου, ελευθερίας, και ευτυχίας.

Ιωάννης Θεοδωρόπουλος